

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 6. februar 2013 af Østre Landsrets 6. afdeling
(landsdommerne Ulla Langholz, Finn Morten Andersen og Jess Thiersen (kst.)).

6. afd. nr. S-3247-12:

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

(cpr.nr. 211259-)

(advokat Martin Cumberland, besk.)

Glostrup Rets dom af 29. maj 2012 (15-10195/2010) er med procesbevillingsnævnets tilladelse anket af **Tiltalte** med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Forklaringer.

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte, der har forklaret i det væsentlige som i byretten. Endvidere er der afgivet forklaring af **Stilling** **Vidne 1**.

Person 1 (P1)

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at hastighedsmålingen fandt sted kl. 19.06. Det var lyst, og vejen var tør. Da han talte i telefon med **P1**, nævnte han ikke, at lydene i baggrunden i form af høje omdrejninger og hjulspind tydede på såkaldt ”dørtræk”. Han skønnede, at det kunne ødelægge mulighederne for at få forkyndt for **P1**. Da han nåede Hedehusene, var **P1** på stedet, men der fandt ikke nogen kørsel sted. Området er et stort

boligområde med en parkeringsplads, som indbyder til ”dørtræk”. Der er mange børn i området, og derfor vurderede han situationen som farlig. Han anvendte ikke udryknings-signaler, idet han dagen i forvejen havde konstateret, at lyset ikke virkede, og at hornet lød forkert. Han kørte ikke over for rødt lys, fordi der var trafik og fodgængere, og han vurderede ikke, at han ville nå hurtigere frem ved at køre over for rødt. Han mener, at der var proportionalitet mellem hans kørsel og forholdets karakter.

Tiltalte kendte **P1** og var på god fod med ham. Han mener, at alle politifolk kunne have løst situationen, men det faldt ham ikke ind at rekvirere andre, da han selv var på vej. Han havde en håndholdt radio med. Det var en initiativsag, og han tænkte ikke på at give melding til vagtcentralen. Der havde været 4 – 5 km længere at køre, hvis der skulle være sendt en patruljevogn af sted fra stationen.

Utryghedsskabende adfærd og trafik er fokusområder i politikredsen i år.

Vidne 1 (Tidl. Person 2)

Vidne 1 har supplerende forklaret blandt andet, at han dengang var **Stilling** ved Vestegnens politi. Han er i dag ansat ved Rigspolitichefens Nationale Efterforskningscenter. Han husker denne sag, som han behandlede som chef for tiltalte.

Han læste tiltaltes notat, men drøftede ikke sagen med ham. Han undersøgte døgnrapporten, hvor der ikke var anførsel om noget. I ledergruppen var man meget opmærksom på udrykningskørsel, og han har formentlig drøftet sagen med andre, men han husker det ikke i dag. Det er ikke sædvanligt at indhente supplerende oplysninger til brug for en sådan sag.

I sin vurdering lagde han vægt på tiltaltes notits og udskriften fra hastighedskontrollen. I lyset af Rigspolitichefens bekendtgørelse vurderede han ledelsesmæssigt, at det ikke var nødvendigt at køre udrykningskørsel under de beskrevne omstændigheder. Han vurderede ikke, at opgaven havde en betydning og en hastende karakter, der kunne begrunde udrykningskørsel. Det er ikke hans indtryk, at der anvendes udrykningskørsel ved de mange anmeldelser af tilsvarende gaderæs på ”Striben”, som der indkommer mange af i løbet af sommerperioden. Han vil dog ikke udelukke at det konkret kan vurderes, at det er nødvendigt med udrykningskørsel ved en anmeldelse om gaderæs.

Han var opmærksom på, at hans ledelsesmæssige vurdering kunne føre til en tiltale mod tiltalte.

Retsgrundlaget.

Af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 154 af 25. februar 2009 om udrykningskørsel fremgår blandt andet følgende:

” Kapitel 1

Betingelserne for at foretage udrykningskørsel

§ 1. Udrykningskørsel må kun foretages, når det skønnes nødvendigt af hensyn til politimæssige opgaver, personredning, brand, forureningsuheld, færdselsuheld eller afværgelse af omfattende skader i øvrigt.

...

Kapitel 3

Udrykningssignaler

...

”§ 6. Motorkøretøjer, der af politiet anvendes til kontrolkørsel og lignende formål og kun lejlighedsvis til udrykningskørsel, kan udstyres med udrykningssignaler.

§ 7. Udrykningslygte skal anvendes under udrykningskørsel. Udrykningslygte kan tillige anvendes under standsning ved uheldssted eller lignende.

Stk. 2. Udrykningshorn skal anvendes under udrykningskørsel, medmindre anvendelse af udrykningslygte efter omstændighederne skønnes tilstrækkeligt til at advare andre trafikanter. Der må ikke anvendes forskellige udrykningshorn på samme tid under kørslen.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 1 og 2 kan anvendelse af udrykningslygte og udrykningshorn undlades ved udrykningskørsel med motorkøretøj tilhørende politiet, såfremt sådan undladelse skønnes nødvendig af hensyn til formålet med udrykningskørslen, og omstændighederne i øvrigt ikke taler imod. Ved kørsel med sådanne køretøjer kan endvidere gøres ganske kortvarig brug af udrykningshorn uden samtidig anvendelse af udrykningslygte, f.eks. i forbindelse med standsning af andet køretøj.

Stk. 4. Udrykningssignaler må, bortset fra ved reparation og prøvning, i øvrigt ikke anvendes.

Kapitel 4

Færdselsregler

§ 8. Under udrykningskørsel kan føreren af køretøjet i tilfælde, hvor det skønnes påtrængende nødvendigt, og hvis der samtidig udvises ganske særlig forsigtighed, undlade at følge reglerne i færdselslovens

1) § 4, stk. 1, om at efterkomme de anvisninger for færdslen, som gives ved færdselstavler, afmærkning på kørebane eller cykelsti, signalanlæg, m.v.,

2) kapitel 4 om færdselsregler for kørende,

3) kapitel 5 om hastighed, og

4) kapitel 6 om særlige regler for færdsel på motorvej og motortrafikvej.

”

Af Rigspolitechefens kundgørelse II Nr. 24 om politiets udrykningskørsel fremgår følgende:

”Udrykningskørsel

§ 1. Ved udrykningskørsel forstås kørsel med motorkøretøj under udførelse af så betydningsfulde og hastende politimæssige opgaver, herunder i forbindelse med personbeskyttelse og observation, at det kan blive nødvendigt og forsvarligt at tilsidesætte gældende færdselsregler.

...

§ 2. Ved udrykningskørsel skal færdselslovgivningens almindelige regler, herunder hastighedsreglerne, som udgangspunkt overholdes, jf. dog §§ 20-21.

Stk. 2. Føreren skal særligt være opmærksom på andre trafikanters reaktion på udrykningskørslen. Føreren skal afpasse egen hastighed og placering, så andre trafikanter gives fornøden tid og mulighed for at opfylde deres forpligtelser om at holde vejen åben eller om nødvendigt standse for udrykningskøretøjet.

Stk. 3. Føreren skal generelt være bevidst om de psykologiske faktorer, der påvirker føreren selv og andre trafikanter under udrykningskørsel.

§ 3. Ved afgørelsen af, om kørsel skal ske under udrykning, må der bl.a. lægges vægt på

- 1) oplysninger om, at hurtig tilstedekomst er afgørende for at udføre politiforretningen, herunder bl.a. oplysninger om gerningstidspunkt,
- 2) Proportionalitet mellem den anmeldte lovovertrædelse eller hændelse og anvendelsen af udrykningskørsel med den fare, der herved kan opstå for politipersonalet og for andre trafikanter,
- 3) trafiktæthed, vej- og vejforhold, føret, omgivelsernes bebyggelsestæthed,
- 4) køretøjets egnethed, og
- 5) førerens forudsætninger og evne til at køre under usædvanlige forhold.

...

§ 4. Udrykningskørsel skal afsluttes snarest muligt. Findes det påkrævet at udstrække udrykningskørslen over en længere periode, skal vagthavende eller nærmeste leder underrettes herom.

....

Udrykningssignaler

...

§ 9. I særlige tilfælde, herunder i forbindelse med personbeskyttelse og observation, kan brug af udrykningssignalerne under udrykningskørsel undlades, såfremt sådan undladelse skønnes nødvendig af hensyn til formålet med udrykningskørslen, og omstændighederne i øvrigt ikke taler imod. Under sådan kørsel skal udvises særlig agtpågivenhed, jf. §§ 21-22.

...

Færdselsregler

Udrykningskørsel med anvendelse af de særlige udrykningssignaler

§ 20. Føreren af et udrykningskøretøj skal altid efterkomme de anvisninger for færdselen, som gives af politiet eller andre, som justitsministeren har bemyndiget til at regulere færdselen. Føreren skal endvidere altid efterkomme signaler eller andre anvisninger for færdselen ved jernbaneoverkørsler og broer.

Stk. 2. Hvis opgavens betydning gør det påtrængende nødvendigt, og hvis der samtidig udvises ganske særlig forsigtighed, kan føreren af et udrykningskøretøj undlade at følge reglerne i færdselslovens

- 1) § 4, stk. 1, om efterkommelse af anvisninger for færdslen, som gives ved færdselstavler, afmærkning på kørebane eller cykelsti, signalanlæg m.v.,
- 2) kapitel 4 om færdselsregler for kørende,
- 3) kapitel 5 om hastighed,
- 4) kapitel 6 om særlige regler for færdsel på motorvej og motortrafikvej.

Stk. 3. Ved fremkørsel i lysreguleret kryds mod rødt eller gult lys skal føreren altid nedsætte hastigheden så meget, at der straks kan standses for eventuel tværgående trafik.

Udrykningskørsel uden anvendelse af særlige udrykningssignaler

§ 21. Når udrykningskørsel lejlighedsvis foretages uden anvendelse af de særlige udrykningssignaler, jf. § 9, skal føreren altid være opmærksom på, at andre trafikanter ikke har mulighed for at konstatere, at det er udrykningskørsel, der foregår, og derfor ikke har særlig pligt til at holde vejen åben for udrykningskøretøjet.

Stk. 2. Ved udrykningskørsel uden anvendelse af de særlige udrykningssignaler finder bestemmelsen i § 20, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse, jf. dog § 22.

Stk. 3. Fremkørsel i lysreguleret kryds mod rødt eller gult lys må kun ske ganske undtagelsesvis, og først efter at det med sikkerhed er konstateret, at det kan ske absolut farefrit.

§ 22. Ved udrykningskørsel uden anvendelse af udrykningssignaler skal vigepligtsreglerne i færdselslovens § 26 altid overholdes.

....”

Af Rigsadvokatens beretning 2000 om Behandling af klager over politiet fremgår det af kap. 7.3.3. om automatisk hastighedskontrol, at:

”I september 1997 blev der i København indledt forsøg med automatisk hastighedskontrol. Forsøget er senere udvidet til også at omfatte andre politikredse i Danmark.

Automatisk hastighedskontrol gennemføres ved, at et kamera automatisk tager et billede af alle, der kører for stærkt. Samtidig registreres køretøjets hastighed. Filmen aflæses, og der indhentes oplysninger om ejer/bruger m.v. ud fra bilens nummerplade. På baggrund af disse oplysninger får ejeren af køretøjet tilsendt et bødeforelæg.

Ordningen med automatisk hastighedskontrol har givet anledning til at overveje, hvordan hastighedsovertrædelser, der finder sted f.eks. under udrykningskørsel, observationskørsel eller bodyguard-kørsel, og som registreres af de særligt opsatte kameraer, skal behandles.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at såfremt en polititjenestemand's hastighedsoverskridelse har været tjenstlig nødvendig, kan der ikke antages at være en formodning om, at der er begået et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige. Statsadvokaten vil således ikke af egen drift skulle indlede efterforskning i sagen. Politiklagenævnet orienteres derfor heller ikke om sagen.

For at sikre, at der har været tale om en tjenstlig nødvendig hastighedsovertræ-

delse, sendes sagen til statsadvokaten med en erklæring fra politikredsens ledelse om, at hastighedsoverskridelsen har været nødvendig. Som anført i beretningen 1999 side 169f. finder Rigsadvokaten ikke, at der er behov for at polititjenestemanden efter kørslen selv udarbejder et notat om og begrundelsen for hastighedsovertrædelsen.

Hvis der ikke foreligger en erklæring fra politiets ledelse om, at kørslen har været tjenstlig nødvendig, eller hvis statsadvokaten ikke - trods en angivelse af tjenstlig årsag til kørslen - finder betingelserne for udrykningskørsel opfyldt, skal sagen på sædvanlig vis forelægges for politiklagenævnet.”

I forbindelse med en forenkling af behandlingen af sager om automatisk hastighedskontrol og notitssager blev proceduren ændret. Det fremgår således af Rigsadvokatens cirkulæreskrivelse af 30. september 2002 om forenkling af politiklagenævnsordningen i Danmark, at:

”Når et ”uniformeret” tjenstekøretøj registreres i en hastighedskontrol, vil der efter min opfattelse ikke i almindelighed være en formodning om, at der er begået et strafbart forhold i forbindelse med hastighedsoverskridelsen. Behandlingen af sådanne sager forenkles derfor, således, at politimesteren alene skal fremsende sagen til statsadvokaten i de tilfælde, hvor der kan være grundlag for at antage, at der ikke var tale om udrykningskørsel på gerningstidspunktet.

Afgørelsen af hvilke sager, der skal fremsendes til statsadvokaten, træffes af politimesteren i gerningskredsen. Såfremt tjenstekøretøjets fører er stationeret i en anden politikreds, indhentes en udtalelse fra denne til brug for afgørelsen.

Sager om hastighedsoverskridelse foretaget i et civilt tjenstekøretøj, behandles efter de hidtil gældende retningslinier. Politimesteren i gerningsstedskredsen fremsender herefter sagen til statsadvokaten til afgørelse med oplysning om, hvorvidt tjenstekøretøjets fører foretog udrykningskørsel på gerningstidspunktet. Såfremt tjenstekøretøjets fører er stationeret i en anden politikreds, indhentes en udtalelse fra denne til brug for forelæggelsen.

Sager, der berører tredjemand, f.eks. hvis der foreligger færdselsuheld, indsendes som hidtil af politimesteren og behandles af statsadvokaten. Dette gælder også sager, hvor der er indgivet anmeldelse mod polititjenestemanden og sager, der er omfattet af bestemmelsen i retsplejelovens § 1020 a, stk. 2.

Samtlige sager, der vedrører polititjenestemænd, overtages fra den kreds, der i øvrigt behandler sager om automatisk hastighedskontrol (distriktskredsen) af politimesteren i gerningsstedskredsen hvor de journaliseres efter sædvanlige retningslinjer.

Såfremt polititjenestemanden er stationeret i en anden kreds, underrettes denne om sagens afgørelse.”

Landsrettens begrundelse og resultat.

Som anført i dommen har tiltalte erkendt at have handlet som beskrevet i tiltalen. Denne erkendelse understøttes af de i øvrigt foreliggende oplysninger, herunder foto optaget i

forbindelse med den automatiske trafikkontrol. Tiltalte har gjort gældende, at der var tale om udrykningskørsel.

Efter § 1 i bekendtgørelse nr. 154 af 25. februar 2009 om udrykningskørsel må udrykningskørsel kun foretages, når det skønnes nødvendigt af hensyn til politimæssige opgaver, personredning, brand, forureningsuheld, færdselsuheld eller afværgelse af omfattende skader i øvrigt. Det følger af § 7, at udrykningskørsel som udgangspunkt sker under anvendelse af udrykningssignaler, og at anvendelse kan undlades, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til formålet. Efter § 8 i bekendtgørelsen kan føreren, når det skønnes påtrængende nødvendigt, undlade at følge færdselslovens regler om blandt andet hastighed.

Tiltaltes forklaring om, at udrykningskørslen var nødvendig af hensyn til politimæssige opgaver er ikke underbygget af andre oplysninger herunder tilførsel til døgnrapport eller lignende, ligesom det efter tiltaltes forklaring må lægges til grund, at han ikke anvendte udrykningssignaler. Efter bevisførelsen er der heller ikke anført omstændigheder, der giver grundlag for at skønne hastighedsoverskridelsen for en påtrængende nødvendig og proportional handling. Som anført af byretten understøttes dette af, at tiltaltes overordnede ikke vurderede, at hastighedsoverskridelsen var tilstrækkeligt begrundet.

Med denne begrundelse stadfæstes dommen.

Straffen findes passende.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod **Tiltalte** stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.